

"İçtihat Metni"

Kararı Veren

Yargıtay Dairesi: 15. Ceza Dairesi

Mahkemesi:Ağır Ceza

Sayısı: 519-154

Sanık ... hakkında basit dolandırıcılık suçundan açılan kamu davasında yapılan yargılama sırasında, Çeşme 2. Asliye Ceza Mahkemesince 17.04.2015 tarih ve 114-244 sayı ile eylemin nitelikli dolandırıcılık suçunu oluşturabileceği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmesi üzerine dosyanın gönderildiği İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesince 09.02.2016 tarih ve 196-44 sayı ile sanığın TCK'nın 157/1, 168/1, 62/1, 52, 53 ve 58. maddeleri uyarınca 3 ay 10 gün hapis ve 20 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve cezasının mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilmesine karar verilmiştir.

Hükmün sanık müdafisi tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 15. Ceza Dairesince 21.11.2017 tarih ve 22647-23930 sayı ile;

"...Sanığın eylemini, kamu kurumu olan emniyet müdürlüğünün maddi varlıklarından sürücü belgesini kullanılarak gerçekleştirdiğinin anlaşılması karşısında, eylemin TCK'nın 158/1-d maddesinde düzenlenen 'kamu kurumunu aracı kılmak suretiyle dolandırıcılık' suçunu oluşturacağı gözetilmeden, suç vasfında yanılıya düşülerek aynı Kanun'un 157/1. maddesi gereğince basit dolandırıcılık suçundan hüküm kurulması," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi ise 19.04.2018 tarih ve 519-154 sayı ile bozmaya direnerek önceki hüküm gibi sanığın mahkûmiyetine karar vermiştir.

Bu hükmün de Cumhuriyet savcısı ve sanık müdafisi tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 12.07.2018 tarihli ve 45680 sayılı "Bozma" istekli tebliğnamesi ile dosya, 6763 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değişik CMK'nın 307. maddesi uyarınca kararına direnilen Daireye gönderilmiş, aynı madde uyarınca inceleme yapan Yargıtay 15. Ceza Dairesince 10.10.2019 tarih ve 5367-9829 sayı ile, direnme kararının yerinde görülmemesi üzerine Yargıtay Birinci Başkanlığına gelen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

CEZA GENEL KURULU KARARI

Özel Daire ile Yerel Mahkeme arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanığın eyleminin basit dolandırıcılık suçunu mu yoksa nitelikli dolandırıcılık suçunu mu oluşturduğunun belirlenmesine ilişkin ise de Yargıtay İç Yönetmeliğinin 27. maddesi uyarınca öncelikle, aleyhe olan bozma kararına karşı sanığın beyanı alınmadan direnme kararı verilip verilemeyeceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

İncelenen dosya kapsamından;

Yerel Mahkemece bozmadan sonra devam olunan yargılama sırasında, sanığın savunmasının alınması amacıyla Edirne 3. Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimatın sanığın adresinden ayrıldığı tespit edilmesi nedeniyle sanığın beyanı alınmadan iade edildiği, sanığın yokluğunda yargılamaya devam edilerek sanıktan aleyhe olan bozma kararına karşı diyecekleri sorulmadan, önceki hükümde

direnilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

1412 sayılı CMUK'un 326. maddesinin ikinci fıkrasına göre, hükmün aleyhe bozulması hâlinde davaya yeniden bakacak mahkemece, sanıktan bozmaya karşı diyeceğinin sorulması zorunlu olup müdafinin dinlenilmesi ile de yetinilemez. Aynı kurala karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan 5271 sayılı CMK'nın 307. maddesinin ikinci fıkrasında da yer verilmiş olup anılan bu Kanun hükümleri uyarınca sanığa, bozmada belirtilen ve aleyhinde sonuç doğurabilecek olan hususlarda beyanda bulunma, kendisini savunma ve bu konudaki delillerini ileri sunma imkânı tanınmalıdır. Bu düzenleme, savunma hakkının sınırlanamayacağı ilkesine dayandığından, uyulmasında zorunluluk bulunan emredici kurallardandır.

Bu açıklamalar ışığında ön soruna ilişkin olarak yapılan değerlendirmede;

Sanık ... hakkında basit dolandırıcılık suçundan TCK'nın 157. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Yerel Mahkemece verilen mahkûmiyet hükmünün Özel Daire tarafından sanığın eyleminin TCK'nın 158. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde düzenlenen nitelikli dolandırıcılık suçunu oluşturduğundan bahisle bozulduğu, aleyhe olan bozmaya karşı savunma alınmadan yargılamaya devam edilerek sanığın basit dolandırıcılık suçundan cezalandırılmasına karar verildiği olayda, Özel Daire bozma nedeninin sanığın aleyhine olduğu gözetilmeden bozmadan sonra yapılan yargılama sırasında aleyhe olan bozma kararına karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam olunarak hüküm kurulması, 5271 sayılı CMK'nın 307. maddesinin ikinci fıkrasına aykırıdır.

Bu itibarla, Yerel Mahkemece verilen direnme kararına konu hükmün, aleyhe olan bozmaya karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması isabetsizliğinden sair yönleri incelenmeksizin bozulmasına karar verilmelidir.

Ulaşılan sonuç karşısında, diğer uyuşmazlık konusu değerlendirilmemiştir.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

- 1- İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 19.04.2018 tarihli ve 519-154 sayılı direnme kararına konu hükmünün, aleyhe olan bozmaya karşı sanığın beyanı alınmadan yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması isabetsizliğinden sair yönleri incelenmeksizin **BOZULMASINA**,
- 2- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİ EDİLMESİNE**,
21.05.2020 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.